

НА КОНТРОЛІ «УК»

Василь БЕДЗІР,
«Урядовий кур'єр»

Скоро мине сім років Свідтоді, як у селі Теремля на Закарпатті виріс комплекс будівель для переселенців із Солотвина. Обидва населені пункти — у Тячівському районі, на відстані з півсотні кілометрів один від одного. Територію під житловими будинками солекопів оголошено зоною техногенного лиха, і земля під ними може провалитися будь-якої миті.

Парадокс, але заплановане на 2014 рік переселення із Солотвина в Теремлю не відбулося досі. «Урядовий кур'єр» про проблеми кварталу для переселенців писав уже двічі: вперше — напередодні готовності будівництва («Останній штурм у Теремлі», 27 вересня 2013 р.), вдруге — на початку його деградації («Чому не відбулося велике переселення?», 20 травня 2017).

Нині місцева влада зіштовхнулася з величезною проблемою — руйнуванням і розграбуванням зведеного під ключ житлового комплексу. Чому її досі не вдається розв'язати і чи є вихід із становища, вивчав кореспондент «УК».

Житло під ключ руйнується

Масив із багатоквартирних будинків і приватних котеджів, який одразу ж назвали Солотвинським кварталом, охоплює 25 гектарів. На них у восьми багатоквартирних будинках 116 квартир, 17 індивідуальних житлових будинків садибної забудови. Для кожної сім'ї — бойлер, електроплита і духовка шафа для приготування їжі, конвектори для індивідуального опалення. У кухнях і ванних кімнатах — крани, електрообладнання, лічильники тощо.

Щоб можна було господарювати на присадибних ділянках, під'їзди завів 12 тисяч кубометрів родючого ґрунту. На все це витрачено близько півто-

Переселення, яке так і не відбулося

ЗОНА ТЕХНОГЕННОГО ЛИХА. Безгоспний Солотвинський квартал у Теремлі на Закарпатті перебуває на межі руйнації

Зведений для переселенців житловий квартал розкрадають, він руйнується без охорони

раста мільйонів гривень (за тодішнім курсом — майже 20 мільйонів доларів США).

Авторів цих рядків довелося бачити ще в 2013-му чудові оселі — з усім начинням, під'їзди дорогами, гаражами, альтанками й металевими огорожами довкола присадибних ділянок.

На тлі того, що сталося через кілька років, колишня краса нині жалюгідна, а в дощ вигляд кварталу навіває сум. Зарослі бадиллям і кущами території, шматки вінілового сайдингу сповзли зі стін і валяються на землі. З розстиканих подекуди водостічних труб струменями ллється вода. Металева покрівля альтанок покривлена, наче її хтось хотів відірвати її, та не вдалося.

Найбільші розчарування чекали, коли став заглядати крізь вікна незаселених будинків. Багато з них відчинені, а там, усередині, нічого. У кухнях не те щоб побутових приладів, навісних шаф, тумб для приготування їжі, мийок, конвекторів, навіть кранів не залишилося. Чимало квартир позбулися міжкімнатних дверей, а в декотрих, зняті з петель, вони, либонь, уже чекали на крадіїв.

Такий вигляд це має зовні. А як усередині? Двері в під'їзди зачинені.

Згадалося, що два роки тому ситуація була далеко не такою критичною і безперспективною.

Взяти на баланс не можемо

Що перешкоджає Теремлянській сільській раді підтримувати тут по-

рядок, цікавлюся в сільського голови Руслана Янчія.

— Не можемо взяти цей квартал на свій баланс, оскільки там багато розграбовано та зруйновано, прибудинкові території і тротуари заростають, — відповідав Руслан Миколайович. — Потрібні великі капіталовкладення, яких нині час сільська рада зробити не може. У нас була умова: створити комунальне підприємство і забезпечити хоч двох людей у штаті, які б там прибирали. Адаже люди, які там живуть, того робити не хочуть. Нині, попри все, взяти на баланс не можемо, оскільки для цього потрібні великі кошти.

Відповідно до цільового призначення, у цьому кварталі мають право жити лише солотвинці. Вони переселяються сюди не хочуть. Там вигоріли всі насади, тож власними силами купуємо їх для того, аби школа й дитсадок мали воду.

— А як із каналізацією? — запитую.

— Каналізація є, але немає відстійника. Станом на 2017 рік потрібно було 1,7 мільйона для облаштування самих відстійників (намулових майданчиків. — Авт.). Поки що там є маленькі антисептики, тобто сто-

ки потрапляють у ґрунт, забруднюючи поверхневі води.

Єдиний плюс цього кварталу, за словами сільського голови, — навчально-виховний комплекс. «Його від нас ніхто не забере. Чи там є власник майна, чи його немає, але в кожному разі загальноосвітня школа і дитсадок залишаться для теремлянців».

Із сільським головою важко не погодитися, якщо оглянути школу й дитсадок. Тут навчають і виховують майже 350 дітей із двох сусідніх сіл. Із сімей солотвинців до школи ходять лише двоє, в садочок — одна дитина.

Заклади укомплектовано найсучаснішим обладнанням, є спортивний і актовий зали. Завдяки цим новобудовам вдалося виселити зі старезних і непридатних приміщень, зведених майже століття тому, загальноосвітню школу. Тепер новозбудована сяюча школа може стати опорою для кількох населених пунктів довкола.

Доки грім не вдарить?

Окрім кількох сімей, солотвинці так і не переїхали в Теремлю. Пояснюють тим, що, мовляв, ім на новому місці нічо-

го робити, адже зв'язки, можливості займатися малим бізнесом — у Солотвині. Там зосереджено курорт із лікувальними властивостями ропи солоних озер. У Теремлі нічого цього немає, тож переїздити, кажуть, немає сенсу.

Звичайно, замовникові будівництва, яким свого часу виступило міністерство з надзвичайних ситуацій, потрібно було краще вивчити настрої людей. Але сталося так, як сталося.

Жителі Солотвина перебувають у зоні техногенної катастрофи, в очікуванні чергового можливого лиха. Їм рано чи пізно доведеться відселитися. Провалля над затопленими шахтами в селищі солекопів розповідають дедалі більше, й кінця-краю тому не видно, тож є привід замислитися. На що розраховують, відмовляючись від житла в Теремлі, невідомо. Але ж не дарма кажуть: доки грім не вдарить...

Винних не знайшли, документів не повернули

Наша розповідь буде неповною, якщо не згадаємо події шестирічної давності. Тоді представники обласного управління внутрішніх справ, мотивуючи відкриттям кримінальної справи через начебто фінансові порушення, допущені під час будівництва Солотвинського кварталу, вилучили в райдержадміністрації всю його будівельну документацію. Без цих документів не можна підписати акта приймання-передачі матеріальних цінностей. Тому житловий комплекс залишається без господаря і жодної охорони. Це прискорило деградацію — майже повне розкрадання побутових приладів, псування й доведення до жалягідного стану елементів інфраструктури.

У публікації дворічної давності «УК» уже йшлося про бездіяльність правоохоронних органів щодо збереження цілісного майнового комплексу в Теремлі. На той матеріал редакція не отримала відповіді ні від керівництва райвідділу, ні від обласного управління Національної поліції в Закарпатській області. Тож те, що відбувається нині з цим комплексом, інакше, ніж замаскованим сприянням правопорушникам у їхньому розкраданні та доведенні Солотвинського кварталу до руйнації, назвати важко.

Розслідування кримінальної справи не видається надто складним, адже всі будівельні документи є, виконавці робіт відомі, результати очевидні. Тож можливо, розслідування ведуть суто формально або зовсім не ведуть. Третя ймовірність — розслідування навмисно блокують, щоб сховати кінці у воду.

ПРЯМА МОВА

Михайло ПОЛАЖИНЕЦЬ,
в.о. голови Тячівської
райдержадміністрації:

— Щоб використовувати житловий комплекс у Теремлі за призначенням, правоохоронні органи повинні повернути всі документи. Із цього треба починати і вже потім визначитися зі статусом кварталу. Якщо солотвинці остаточно відмовляться переїжджати, то можна подумати, кому це житло передати.

Один з варіантів — Кабінет Міністрів і Верховна Рада ухвалюють рішення про зміну його цільового призначення. У такому разі житло замість переселенців із Солотвина можна передати прибулим з Донбасу. Можна подумати про поселення в це житло відповідно до черги малозабезпечених або тих, хто гостро його потребує.

Звертаюся до правоохоронних органів: якщо забрали документи, то або доведіть справу до судового рішення, яке поставить крапку в питанні правих і винуватих, або поверніть документи без усіляких правових наслідків. Це дасть змогу запобігти руйнації Солотвинського кварталу.

Очевидна бездіяльність правоохоронної системи, яка порушила кримінальну справу не інакше як для галочки. Це основна перепона для того, щоб квартал передати на баланс когось з органів влади, він отримав господаря, який за ним доглядатиме.

АГРОПЕРСПЕКТИВА

Не варто ігнорувати жито

АКТУАЛЬНО. У країні безпідставно зменшили площі під цією культурою, а вона поживніша й витриваліша, ніж інші зернові

Микола ОПАРА,
професор кафедри
землеробства й агрохімії
ім. В.І. Сазанова,
Полтавської державної
аграрної академії
для «Урядового кур'єра»

Мабуть, зайве розповідати, що жито — одна з первісних зернових культур, яку люди використовували в харчуванні протягом багатьох століть. У мене селі Мошни на Черкащині в повоєнні роки жито сіяли майже на кожному городі. Тоді це була основна хлібна культура, а житню соломом використовували для вкривання селянських хат і надвірних будівель.

Асоціюється із життям

Я любив спостерігати за квітучим житом, особливо на великих площах за селом, коли вітерець гнав полем хвилі, і над ним стояв своєрідний туман від пилку — явище красиве й неповторне. Мабуть, тоді й з'явилося бажання стати агрономом. А ще запам'яталося, як моя бабуся пекла житній хліб. Це був цілий ритуал.

Після Голодомору 1933 року бабуся повністю осліпла, тож коли вона пекла хліб, я їй допомагав. Вона замішувала тісто в діжці, постійно контролювала чи воно підійшло. Потім вправно формувала паляниці, а я, постеливши на дерев'яну лопату заздалегідь розпарений у гарячій воді капустяний листок, клав їх на нього і саджав у натоплених піч. Постійно поглядав, чи зарум'янилася кірка на паляниці.

Не знаю, як бабуся стежила за часом випікання. Коли вона сте-

лила на лаві під образами рушник, це означало, що хліб готовий. Я виймав лопатою паляниці, клав на рушник, а бабуся теплою водою змочувала верх хлібин і накривала рушником. Хату наповнював аромат свіжоспеченого хліба. Яка була радість, коли бабуся відламувала нам із двоюрідною сестрою по шматочку хліба, присолювала трішки сіллю, а часом навіть змащувала олією. Яким смачним був цей кусень!..

Нині вдосталь хліба, і це добре, адже «хліб — усьому голова». Заходиш у магазин і дивишся багатству, на жаль, дешевих хлібобулочних виробів. Та нечасто можна придбати житній хліб. Зокрема, на Полтавщині його випікають, мабуть, тільки у Кременчуці. А шко-

У підсумку площі озимого жита в Україні скорочуються: якщо 1940 року його сіяли 3,6 мільйона гектарів, то 1980-го — 799; 1998-го — 682,8; 2017-го — 169; 2018 року — 148 тисяч гектарів.

Ворог карієсу й цукрового діабету

Схожа картина і в Полтавській області: 1985 року — 20 тисяч гектарів, урожайність 20,8 ц/га; 1990-го — 16 тис. га, урожайність 33,7 ц/га; 2000-го — 26 тис. га, 16,2 ц/га; 2010-го — 10 тис. га, 20,1 ц/га; 2015-го — 5 тис. га, урожайність 28,1 ц/га; 2018 — 4 тис. га, урожайність 30,8 ц/га; 2019 — 3,4 тис. га, урожайність 28,8 ц/га. Під урожай 2020 року посіяно всього 3,9 тисячі гектарів.

Ферменти, які виділяє коренева система жита, здатні важкорозчинні форми фосфору і калію перетворювати на водорозчинні сполуки, які засвоюють наступні культури.

да, що його нині недооцінюють. Житній хліб дуже корисний для здоров'я. Особливо він потрібен тим, хто працює фізично. У післявоєнні роки селяни на нелегку працю в полі брали саме житній хліб як дуже поживний.

Крім здоров'я, яке жито дає людям, воно ще й невибагливе до умов вирощування: морозо- й посухостійке, добре росте на будь-яких ґрунтах. Тому дивно, що агрономи не приділяють йому належної уваги. Не сприяють розповсюдженню цієї традиційно української зернової культури й у профільному міністерстві: на житнє зерно невеликий попит, низькі ціни.

Однак експорт зерна жита в Україні за 2017—2018 роки порівняно з 2016-м зріс утричі до 36,8 тисячі тонн.

З агрономічної точки зору озиме жито — один з найкращих попередників для всіх сільськогосподарських культур. Воно забезпечує непоганий урожай на легких малородючих (піщаних та супіщаних ґрунтах), де інші культури, зокрема озима пшениця, малопроодуктивні. Його можна тривалий час сіяти на одному місці. На Полтавській обласній державній сільськогосподарській дослідній станції ім. М.І. Вавилова його вже 135 років вирощують так, не знижуючи врожайності.

Ферменти, які виділяє коренева система жита, здатні важкорозчинні форми фосфору і калію перетворювати на водорозчинні сполуки, які засвоюють наступні культури, що особливо важливо на бідних ґрунтах. Ще одна особливість озимого жита — антагонізм до інших рослин, зокрема осоту рожевого, пирію повзучого, гірчаку.

Вагома роль жита у боротьбі з деякими збудниками хвороб — фітофторою, чорною ніжкою та іншими. Особливо це важливо на присадибних ділянках у боротьбі з фітофторою картоплі. На площі, яку планують під картоплю, з осені варто посіяти жито і перед замерзанням ґрунту зробити зелену масу. Після використання жита на зелений корм, сінаж, сіно можна успішно вирощувати поживні культури.

За кормовою цінністю жито не поступається кращим однорічним і багаторічним злаковим. За вмістом сухої речовини, азоту, білка, каротиноїдів та інших зелена маса жита перевищує кормову цінність інших культур. Науковці Полтавської обласної державної сільськогосподарської дослідної станції ім. М.І. Вавилова довели високу ефективність корму для великої рогатої худоби із суміші жита і вики озимої, де вдало поєднується співвідношення вуглеводів і білка.

Причиною того, що жита не вирощують, часто вважають його відносно невисоку врожайність. Але цей показник залежить не від культури, а від ставлення до неї — розміщення на малородючих землях, нестачі підживлення, спрощення технології вирощування. Насправді потенціал цієї культури

високий. Селекціонери створили сорти, які за врожайністю не поступаються іншим зерновим культурам.

У чому харчова цінність озимого жита?

По-перше, у його зерні міститься майже 14,6% білка, 70% крохмалю, 1,6—2,6% олії, підвищений до 1,5% вміст цукрів. По-друге, у білку жита більше, ніж у пшениці, незамінних амінокислот лізину — на 39%, валіну — на 11%, аргініну — на 44%, трионіну — на 17%. Оскільки лізину як однієї з незамінних амінокислот у зерні жита більше, то біологічна цінність його білка вища, ніж пшениці.

По-третє, порівняно з поживністю білків материнського молока поживність білків зерна жита становить 83%, а пшениці — лише 41%. По-четверте, житній хліб має високі смакові якості й за багатьма показниками не поступається пшеничному.

Наука довела, що споживання житнього хліба сприяє виведенню з організму солей важких металів, запобігає хворобам серця, розвитку карієсу зубів. Він незамінний дієтичний продукт для людей з надлишковою вагою та в разі цукрового діабету. Відвар житніх висівків застосовують у разі захворювання дихальних шляхів.

Наведене вище, мабуть, у кожного викличе запитання: якщо жито таке незамінне й цінне для нашого здоров'я, чому в нас його перестали вирощувати?

Відповісти на це передовсім повинні ті, хто його ігнорує.

Картопля боїться стресу

ЦІКАВО ЗНАТИ. Дослідниця зі США стверджує, що фізіологічний вік бульб впливає на врожайність

Марія ЛАГІДНА
для «Урядового кур'єра»

Нині для господарів настає гаряча пора: час саджати картоплю. Тож попри обмежувальні заходи у зв'язку з пандемією, і селяни, і міські власники присадибних ділянок активно роблять ревізію посадкового матеріалу та реманенту. А найспритніші вже, напевне, посадили першу партію з надією вигідно продати незабаром молоденьку картопельку.

Та більшість, господарюючи, щоб бути восени із другим хлібом чи з прибутками, напевне, не здогадується, що фізіологічний вік картоплі надзвичайно важливий для її вирощування. Саме він впливає на те, наскільки раннім буде врожай і який розмір матимуть бульби. А сам фізіологічний вік зазвичай відрізняється від хронологічного.

Днями професорка Кері Кріф Хаффман Волеб з Університету штату Вашингтон опублікувала під-

сумки свого дослідження в галузевому науковому журналі. А популярно про них ідеться на порталі potatonewstoday.com, про це пише agronews.ua.

Отже, хронологічний вік — це кількість днів з моменту утворення бульби, тоді як фізіологічний відображає стан всередині бульби.

Фізіологічний вік належить до внутрішнього віку бульби, оскільки на нього впливають біохімічні зміни всередині неї. Фізіологічний вік із часом прогресує, як і хронологічний, але генетика (сортіві характеристики), стрес та умови зберігання мають великий вплив на нього.

Цікаво, що в аналізі професорка Волеб посилається на процес старіння людей. Деякі люди здаються багатьма молодшими або старшими, ніж є насправді. Генетика значною мірою відповідає за те, як ми старіємо, але вибір способу життя також може мати істотний вплив на це.

Добре відомо, що стрес прискорює процес старіння людини. Так само це відбувається із рослинами.

Рослини дихають, щоб вивільнити енергію, необхідну для збереження клітин. Коли рослини піддаються стресу, вони дихають інтенсивніше. За всіх умов підвищення інтенсивності дихання прискорюється процес старіння. Сюди входять екстремальні температури, вологісний стрес, дефіцит поживних речовин, пошкодження шкідниками або жорстке поводження з посівами, стверджують науковці. Проведене дослідження показує, що період після збирання врожаю має набагато більший вплив на швидкість фізіологічного старіння картоплі, ніж протягом вегетаційного періоду.

Старіша фізіологічна насіннева картопля має більший потенціал урожайності, де бажані менші розміри бульб. Молодша насіннева картопля з'являється по-

Правильно посадити картоплю — ціла наука

вільніше, але дає сильнішу рослину з тривалішим часом росту бульб і затримкою дозрівання. Така картопля добра там, де бажані більші розміри бульб і високий урожай.

Однак бажаючи обмежити процес старіння, слід, подбати про найоптимальніші умови зберігання для даного сорту, а якщо умови дозволяють, слід якомога

швидше посадити картоплю.

Тож саме час, озброївшись знаннями і дотримуючись правил безпеки, подбати про майбутній урожай.

РАКУРС

В епіцентрі біди
СПІВУЧАСТЬ. Влада Рівненщини не залишила багатодітне поліське село над Случем наодинці з підступним вірусом

Інна ОМЕЛЯНЧУК,
«Урядовий кур’єр»

Мальовниче Тинне в Сарненському районі на Рівненщині розділяє швидкоплинний Случ. Тут краса неймовірна. А надто навесні, коли все брунькується та квітує. Але 5 тисяч місцевих жителів нині, схоже, просто не помічають цієї краси. Адже з нею дисонують блокпости та люди в захисному спорядженні, які активно дезінфікують транспорт, що везе в село продукти, ліки чи гігієнічні засоби. Іншого не пропускають. Уже майже два тижні село закрито на в’їзд та виїзд.

Таке рішення ухвалила обласна протиепідемічна комісія, щойно тут зафіксували перші в області випадки захворювання на коронавірусну інфекцію у дев’яти жителів. Тепер COVID-19 вже діагностували в 11 громадян. Із трьома односельцями тинненці, на жаль, попрощалися назавжди.

Нині в селі працює амбулаторія, 10 магазинів та потужне місцеве сільгосппідприємство «Случ» — робота в полі не чекає. Під замком простора триповерхова школа, зведена три роки тому державним коштом. Тут близько тисячі учнів, адже село багатодітне. У ньому десятиліттями вершать найвищу політику — плекають генофонд нації.

— У нас чи не кожна родина виховує від 3 до 10 дітей, — каже директор Тинненської ЗОШ І—

ІІІ ступенів Володимир Титечко. — Школа стала для них не лише центром освіти, а й культурного дозвілля: наші діти співають, танцюють, вивчають іноземні мови з першого класу.

Щоправда, цими днями дівчора співає онлайн: щоб не нудувати, влаштували флешмоб «Співай удома». Дистанційно проводять богослужіння представники різних релігійних конфесій, а їх у селі кілька.

— Їхні очільники дослухалися до наших рекомендацій і з розумінням сприйняли ситуацію, за що я їм щиро вдячний, — каже голова Рівненської ОДА Віталій Коваль.

Він першим із посадовців приїхав до блокпостів (їх у селі цілодобово працює три), аби пересвідчитися, що все необхідне для нормального життєзабезпечення доставляють. Зокрема, продукти харчування, засоби захисту, дезінфектори. Він відвідав тинненців у Сарненській центральній районній лікарні, одній із п’яти госпітальних баз для лікування коронавірусної інфекції в області. Тож сюди оперативно додали експрес-тести, засоби захисту для медиків і апарати ШВЛ. Таку співучасть люди цінують, вона подекуди й підтримує їх у ці непрості дні.

На запитання, чи не боїться коронавірусу, енергійний Віталій Коваль віджартується: мовляв, дотримується всіх рекомендацій епідеміологів.

Голова Рівненської ОДА Віталій Коваль (праворуч) часто приїздить на блокпост, щоб допомогти жителям Тинного

Виконавча влада краю під його цілодобовим керівництвом таки виграє інформаційну війну проти коронавірусу. Постійна комунікація відбувається з журналістами на щоденних онлайн-брифінгах, де сам голова, його заступники, керівники профільних управлінь чітко відповідають на всі запитання. Триває активна робота цілодобової «гарячої лінії», тож оперативно реагують на кожен сигнал, що надходить на неї від краян. Представники ЗМІ мають змогу поїхати у престур із головою. Усе це вбиває ґрунт з-під ніг недоброзичливців, котрі, на жаль, прагнуть заробити брудні політичні бали навіть на людській біді.

— Співпраця з депутатами обласної ради дала змогу нам спрацювати на випередження: сесія ухвалила програму протидії коронавірусу й передбачила на неї майже 100 мільйонів з бюджету розвитку і загального фонду завдяки перевиконанню надходжень за два місяці, — розповідає Віталій Коваль. — Нині є гарна новина: за підсумками першого кварталу до місцевих бюджетів надійшло 207 мільйонів гривень, а це більше, ніж ми планували, і ніж у першому кварталі торік, на 24%. Тобто економіка області працює навіть у нинішніх надскладних умовах. Це означає, що нас почули роботодавці, які легалізували своїх працівників, особливо

в об’єднаних громадах. Відбілює ринки малий та середній бізнес, адже єдиний податок зріс майже на 11%. 73 мільйони акцизного податку за квартал — це легалізація АЗС та алкогольного бізнесу.

Отже, маємо фінансовий ресурс і для стримування коронавірусу, і для соціальних програм, і на співфінансування президентського «Великого будівництва», яке на карантин не йде. Приміром, нині реконструюємо школу-ліцей на 600 місць у Дубровиці, залучивши 5 мільйонів за урядовою програмою «Спроможна школа для кращих результатів», а також культурно-спортивний заклад у селі Бродниці Заріченського району. Загалом «Велике будівництво»-2020 для Рівненщини — це п’ять шкіл, п’ять дитсадків, п’ять стадіонів, сім приймальних відділень у лікарнях та 73 кілометри якісних місцевих доріг. До речі, вже завершили посів ярих зернових наші аграрії.

Тим часом у Тинному нових хворих на коронавірусну інфекцію цими днями не виявлено. Ось що означає вчасно вжити адекватних заходів. Звісно, понад усе хочеться простору й свіжого повітря дівчорі, й вона це матиме, але трішечки пізніше. Нині школярі освоюють науку дистанційно. Особливо старшокласники, яким незабаром вирушати в самостійне життя. У багатодітних родинах воно починається рано.

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА
від 25 березня 2020 р. № 257
Київ

Про затвердження Порядку отримання та надання
гемопетичних стовбурових клітин та обміну інформацією
щодо наявних анатомічних матеріалів людини,
призначених для трансплантації

Відповідно до частини п’ятої статті 21 Закону України «Про застосування трансплантації анатомічних матеріалів людині» Кабінет Міністрів України **ПОСТАНОВЛЯЄ:** Затвердити Порядок отримання та надання гемопетичних стовбурових клітин та обміну інформацією щодо наявних анатомічних матеріалів людини, призначених для трансплантації, що додається.

Прем’єр-міністр України Д. ШМИГАЛЬ

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 25 березня 2020 р. № 257

ПОРЯДОК
отримання та надання гемопетичних стовбурових
клітин та обміну інформацією щодо наявних
анатомічних матеріалів людини, призначених для трансплантації

1. Цей Порядок визначає вимоги до підбору донорів або донорських зразків, отримання та надання гемопетичних стовбурових клітин та обміну інформацією щодо наявних анатомічних матеріалів людини у вигляді гемопетичних стовбурових клітин, призначених для трансплантації з метою забезпечення прав донорів і реципієнтів, захисту їх здоров’я та персональної інформації.

2. У цьому Порядку терміни вживаються у такому значенні:
донорський зразок — алогенні гемопетичні стовбурові клітини пуповинної крові; лейкоцитарний антиген людини (HLA) — складний комплекс поверхневих клітинних білків, залучених у механізм розпізнавання «свій — чужий», забезпечуючи таким чином ідентифікацію клітин організму;
неродинний донор — живий донор, який не є близьким родичем або членом сім’ї реципієнта;

підтверджуюче HLA-типунання — аналіз, за якого зразок крові чи епітелію потенційного донора гемопетичних стовбурових клітин або донорського зразка, який відправляють до лабораторії, акредитованої за відповідним стандартом та обраної закладом охорони здоров’я незалежно від форми власності, який має ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики, що передбачає право надання медичної допомоги із застосуванням трансплантації гемопетичних стовбурових клітин для повторення і продовження тестування на HLA та проведення тестування на маркери інфекційних захворювань;

реєстри потенційних донорів гемопетичних стовбурових клітин — недержавні реєстри, які створені у формі електронної бази даних потенційних донорів гемопетичних стовбурових клітин та/або донорських зразків, що функціонують відповідно до законодавства України за умови, що їх держателем є юридична особа, утворена та зареєстрована у встановленому законодавством порядку, а обробка даних у них здійснюється відповідно до законодавства про захист персональних даних;
уповноважений працівник закладу охорони здоров’я — працівник закладу охорони здоров’я незалежно від форми власності, який має ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики, що передбачає право надання медичної допомоги із застосуванням трансплантації гемопетичних стовбурових клітин, який уповноважений керівником закладу охорони здоров’я надавати до Державної інформаційної системи трансплантації гемопетичних стовбурових клітин, інших баз даних, зокрема недержавних, іноземних та (або) міжнародних інформаційних систем, реєстрів тощо (далі — інформаційні системи трансплантації гемопетичних стовбурових клітин) та отримувати від них усю інформацію щодо пошуку потенційного донора гемопетичних стовбурових клітин або донорського зразка.

Інші терміни вживаються у значенні, наведеному в Законі України «Про застосування трансплантації анатомічних матеріалів людині» та Ліцензійних умовах провадження господарської діяльності банків пуповинної крові, інших тканин і клітин людини згідно з переліком, затвердженим Міністерством охорони здоров’я, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 2 березня 2016 р. № 286 (Офіційний вісник України, 2016 р., № 30, ст. 1185).

3. Підбір донорів, донорських зразків, отримання та надання гемопетичних стовбурових клітин та обмін інформацією щодо наявних анатомічних матеріалів людини у вигляді гемопетичних стовбурових клітин, призначених для трансплантації, здійснюються з дотриманням вимог Закону України «Про застосування трансплантації анатомічних матеріалів людині», цього Порядку та актів законодавства у сфері охорони здоров’я.

Підбір донорів або донорських зразків, отримання та надання гемопетичних стовбурових клітин та обмін інформацією можуть здійснюватися суб’єктами господарювання незалежно від форм власності, які провадять діяльність, пов’язану з трансплантацією, зокрема щодо забезпечення функціонування інформаційних систем — реєстрів потенційних донорів гемопетичних стовбурових клітин та донорських зразків.

4. Трансплантація гемопетичних стовбурових клітин здійснюється закладами охорони здоров’я незалежно від форм власності, які мають ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики, що передбачає право надання медичної допомоги із застосуванням трансплантації гемопетичних стовбурових клітин (далі — заклади трансплантації).

5. Для цього Порядку поширюється на трансплантацію алогенних гемопетичних стовбурових клітин кісткового мозку, периферичної крові чи пуповинної крові.

6. Трансплантація гемопетичних стовбурових клітин здійснюється на основі медико-технологічних документів.

7. Вилучення (забір) гемопетичних стовбурових клітин периферичної крові або кісткового мозку здійснюють у живого донора або з донорського зразка.

8. Медичне обстеження пацієнта для встановлення медичних показань до трансплантації гемопетичних стовбурових клітин, зокрема визначення результатів попереднього лікування (перша або наступні ремісії основного захворювання, резистентність до лікування, рецидив основного захворювання), проводиться в закладі охорони здоров’я, де здійснювалося спостереження і лікування пацієнта відповідно до медико-технологічних документів.

9. Рішення про необхідність трансплантації гемопетичних стовбурових клітин реципієнту приймається консиліумом лікарів закладу трансплантації та долучається до медичної документації реципієнта.

10. За результатами рішення консиліуму лікарів закладу трансплантації у випадку проведення трансплантації від неродинного донора реципієнт або його законний представник надає інформовану добровільну згоду на здійснення пошуку (підбору) донора або надає інформовану добровільну згоду на пошук (підбір) донорського зразка в інформаційних системах трансплантації гемопетичних стовбурових клітин для трансплантації гемопетичних стовбурових клітин і обробку його персональних даних з цією метою. Уповноважений працівник закладу трансплантації надсилає інформаційний запит в електронній формі на пошук (підбір) неродинного донора. Зазначений запит надсилається до інформаційної системи трансплантації гемопетичних стовбурових клітин, з держателем/адміністратором якої закладом трансплантації укладено договір для пошуку (підбору) пар донор — реципієнт та/або донорських зразків та забезпечення отримання гемопетичних стовбурових клітин. Склад та зміст даних про пацієнта, які включені в такий запит, визначається умовами зазначеного договору.

11. Пошук та його результати в інформаційних системах трансплантації гемопетичних стовбурових клітин повинні забезпечувати анонімність донора або анонімність походження донорського зразка, що був отриманий.

12. За допомогою використання Державної інформаційної системи трансплантації гемопетичних стовбурових клітин, реєстрів потенційних донорів гемопетичних стовбурових клітин проводиться пошук серед донорів — громадян України (далі — національні донори) та донорських зразків, що перебувають на території України, у випадку, якщо національний донор або донорський зразок, що перебувають на території України, не був знайдений, пошук проводиться з використанням іноземних та (або) міжнародних інформаційних систем, реєстрів, які є членами Світової асоціації донорів кісткового мозку (World Marrow Donor Association) (далі — Асоціація) або з використанням іноземних та (або) міжнародних інформаційних систем іноземних банків пуповинної крові, інших тканин і клітин людини або їх об’єднань, донорські зразки яких відповідають вимогам Американської асоціації банків крові (American Association of Blood Banks (AABB) або Фондації з акредитації клітинної терапії (Foundation for the Accreditation of Cellular Therapy (FACT)).

13. У межах міжнародного співробітництва шляхом використання Державної інформаційної системи трансплантації гемопетичних стовбурових клітин, реєстрів потенційних донорів гемопетичних стовбурових клітин за запитом іноземних та (або) міжнародних інформаційних систем, реєстрів може здійснюватися пошук та підбір донора серед національних донорів. Здійснення такого пошуку та підбору відбувається з додержанням міжнародних та національних стандартів, вимог, форм і правил та за умови членства іноземної та (або) міжнародної інформаційних систем, реєстрів у Асоціації.

У межах міжнародного співробітництва в реєстрах потенційних донорів гемопетичних стовбурових клітин за запитом іноземних банків пуповинної крові, інших тканин і клітин людини або їх об’єднань може здійснюватися пошук та підбір донорського зразка серед донорських зразків, що перебувають на території України.

Міжнародне співробітництво з пошуку та підбору донора або донорського зразка здійснюється з дотриманням вимог законодавства про захист персональних даних.

14. У разі виявлення сумісності пари донор — реципієнт або донорського зразка та реципієнта в інформаційних системах трансплантації гемопетичних стовбурових клітин представник відповідної інформаційної системи повідомляє про це уповноваженому представнику закладу трансплантації або іноземної та (або) міжнародної інформаційної системи, реєстру, якщо пошук серед національних донорів та національних донорських зразків проводився за запитом іноземної та (або) міжнародної інформаційної системи, реєстру.

15. Підтверджуюче HLA-типунання зразків реципієнта та донора проводиться в лабораторії, яка сертифікована згідно з вимогами Європейської федерації імуногенетики (European Federation for Immunogenetics), або Американського товариства гістосумісності та імуногенетики (American Society for Histocompatibility and Immunogenetics). У разі позитивного результату підтверджуючого HLA-типунання зразків реципієнта заклад трансплантації, за запитом якого проводиться пошук, достатньо затверджує донора. Після цього проводиться медичне обстеження потенційного донора з метою виключення медичних протипоказань згідно із стандартами Асоціації до забору гемопетичних стовбурових клітин та призначаються дати забору і трансплантації.

16. Медичне обстеження потенційного донора, вилучення (забір) кісткового мозку чи гемопетичних стовбурових клітин здійснюється закладом охорони здоров’я, який має можливість для проведення цих дій згідно з вимогами законодавства України або країни — місця проживання донора. З метою забезпечення анонімності донора та реципієнта вилучення (забір) та трансплантація за можливості повинні проводитися в різних закладах охорони здоров’я.

17. Вилучення (забір) гемопетичних стовбурових клітин у донора, зберігання гемопетичних стовбурових клітин здійснюється за наявності інформованої добровільної згоди донора на вилучення (забір) у нього гемопетичних стовбурових клітин.

18. Вилучення (забір) гемопетичних стовбурових клітин здійснюється в закладі охорони здоров’я, який проводить медичне обстеження потенційного донора або в спеціалізованих установах та закладах переливання крові.

Медичне обстеження потенційного донора включає в себе проведення імунологічних, молекулярно-генетичних та інших методів обстеження, необхідних для визначення сумісності пари донор — реципієнт, зокрема HLA-типунання, а також виявлення у донора медичних протипоказань до забору гемопетичних стовбурових клітин.

19. Діяльність банків пуповинної крові, інших тканин і клітин людини, пов’язана з отриманням і клітин людини вилучає із кріосховища та передає заклад трансплантації, за запитом якого проводиться пошук, донорський зразок для його подальшого застосування на підставі укладеної угоди між закладом трансплантації, реципієнтом та банком пуповинної крові, інших тканин і клітин людини.

20. Після проведення підтверджуючого HLA-типунання та медичного обстеження потенційного донора та отримання інформованої добровільної згоди від потенційного донора та реципієнта або отримання сумісного HLA-типованого донорського зразка (у разі, коли не було виявлено медичних протипоказань чи інших об’єктивних обставин, що унеможливають вилучення (забір) гемопетичних стовбурових клітин та (або) трансплантацію) заклад трансплантації забезпечує проведення трансплантації. Для узгодження строку та медичної комунікації закладів трансплантації з інформаційними системами трансплантації гемопетичних стовбурових клітин використовують форми Асоціації або відповідні форми для донорського зразка.

21. Процедура та умови перевезення гемопетичних стовбурових клітин із закладу охорони здоров’я, що здійснює вилучення (забір) гемопетичних стовбурових клітин, до закладу трансплантації визначаються згідно із законодавством.

22. Витрати на оплату товарів, робіт і послуг, пов’язаних з отриманням трансплантату гемопетичних стовбурових клітин, входять до складу тарифу за послугу «Алогенна трансплантація гемопетичних стовбурових клітин з донорським етапом» відповідно до тарифів на послуги з надання третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги методом трансплантації органів та інших анатомічних матеріалів, які надаються учасниками пілотного проекту щодо зміни механізму фінансового забезпечення оперативного лікування з трансплантації органів та інших анатомічних матеріалів, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 18 грудня 2019 р. № 1083 (Офіційний вісник України, 2020 р., № 5, ст. 245).

23. За результатами трансплантації заклад трансплантації веде спостереження та збір статистичних даних щодо результатів трансплантації та передає їх до інформаційної системи трансплантації гемопетичних стовбурових клітин, держателем/адміністратором якої здійснює проведення пошуку, підбір та отримання відповідного трансплантату.

ВІСТІ ЗВІДУСІЛЬ

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ ТА УКРАЇНА

СПРАВА «СТРЮКОВ ПРОТИ УКРАЇНИ»
(CASE OF STRYUKOV v. UKRAINE)
(заява № 78484/11)

Стислий виклад рішення від 23 січня 2020 року

У січні 2011 року заявника було затримано за підозрою у незаконному обігу наркотичних засобів та поміщено до камери Ізолятора тимчасового тримання, де як він стверджував, йому не надавали належного лікування туберкульозу, яким він хворів з 2009 року.

Згодом йому було обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою та переведено до Запорізького слідчого ізолятора (далі – СІЗО). Заявнику надали необхідне стаціонарне лікування туберкульозу з «позитивною динамікою», однак стан його здоров'я погіршився. Неодноразово заявника перевозили на обстеження до різних лікарняних закладів, де йому діагностували пухлину підшлункової залози та рекомендували пройти спеціальне стаціонарне лікування туберкульозу. Адміністрація СІЗО повідомила, що такого лікування заявнику надано не було, оскільки СІЗО не був належним чином оснащений.

Упродовж тримання заявника під вартою, його неодноразово перевозили між СІЗО та судом. Такі перевезення були тривалими, без надання належного лікування, їжі та води, а під час судових засідань стан здоров'я заявника погіршувався і вони закінчувалися викликом швидкої допомоги. Суд першої інстанції просив забезпечити відповідні умови для перевезення заявника, однак такі спеціальні транспортні засоби були відсутні.

У лютому 2012 року суд першої інстанції повернув кримінальну справу на додаткове розслідування, та звільнив заявника з-під варту у зв'язку з погіршенням його стану здоров'я. Згодом заявнику діагностували ВІЛ, ІV стадії та погіршення стану легень, у зв'язку чим він декілька місяців проходив як стаціонарне, так і амбулаторне лікування.

У вересні 2013 року суд першої інстанції визнав заявника винним у вчиненні злочину та у зв'язку з погіршенням його стану здоров'я звільнив від відбування покарання. Заявник помер від туберкульозу.

До Європейського суду з прав людини (далі – Європейський суд) заявник скаржився за статтею 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція) на ненадання йому належної медичної допомоги та лікування під час тримання під вартою та на неналежні умови його перевезення між різними установами виконання покарань і судом, а також за статтею 13 Конвенції на відсутність у національному законодавстві ефективного засобу юридичного захисту у зв'язку з його скаргами за статтею 3 Конвенції.

Щодо скарг заявника на ненадання йому належної медичної допомоги під час тримання під вартою, а також на неналежні умови його перевезення з СІЗО до суду першої інстанції Європейський суд зазначив, що лікування, яке надавалось заявнику в СІЗО виявилось неефективним, оскільки його стан здоров'я погіршився. Крім того, під час тривалих (один-два тижні) перевезень між СІЗО

та судом першої інстанції заявник не міг отримувати необхідне лікування туберкульозу. Європейський суд нагадав, що за результатами візитів до України схожі скарги гостро критикувались Комітетом з питань запобігання катуванням чи нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню чи покаранню. З огляду на це, Європейський суд дійшов висновку, що заявник зазнав значних страждань під час тримання під вартою, а також з огляду на стан здоров'я заявника констатував порушення статті 3 Конвенції.

Посилаючись на свою попередню практику, зокрема рішення у справі «Мельник проти України», Європейський суд констатував порушення статті 13 Конвенції у зв'язку з відсутністю у національному законодавстві ефективного та доступного засобу юридичного захисту щодо скарг заявника на умови тримання під вартою та ненадання належної медичної допомоги.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

- «1. *Оголошує*, що мати заявника, пані Людмила Стрюкова, має право продовжити це провадження від імені заявника;
2. *Оголошує* прийнятими скарги заявника за статтею 3 і 13 Конвенції щодо ненадання належної медичної допомоги під час тримання під вартою, умов перевезення заявника між Запорізьким СІЗО та судом; і відсутності ефективного національного засобу юридичного захисту у зв'язку з цими скаргами;
3. *Постановляє*, що було порушено статтю 3 Конвенції у зв'язку з ненаданням належної медичної допомоги під час тримання під вартою;
4. *Постановляє*, що було порушено статтю 3 Конвенції у зв'язку з умовами перевезення заявника між Запорізьким СІЗО та судом;
5. *Постановляє*, що було порушено статтю 13 Конвенції;
6. *Постановляє*, що:
(a) упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити такі суми, які мають бути конвертовані в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу:
(i) 10 000 (десять тисяч) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватись, в якості відшкодування моральної шкоди; ця сума має бути сплачена матері заявника, пані Людмилі Стрюковій;
(ii) 1 000 (одна тисяча) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватись матері заявника, в якості компенсації судових та інших витрат; ця сума має бути сплачена на банківський рахунок представника, пані О. Саложнікової;
(b) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначені суми нараховуватиметься простий відсоток (*simple interest*) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти;
7. *Відхиляє* решту вимог щодо справедливої сатисфакції».

Інформацію надано Урядовим уповноваженим у справах Європейського суду з прав людини

ОГОЛОШЕННЯ

Прокуратурою Автономної Республіки Крим здійснюється процесуальне керівництво досудовим розслідуванням у кримінальному провадженні № 42017010000000200 за підозрою Домбровського О.О. у вчиненні злочину, передбаченого ч. 1 ст. 111 КК України (державна зрада).

Відповідно до ч. 1 ст. 290 КПК України визнавши зібрані під час досудового розслідування докази достатніми для складання обвинувального акту прокурор або слідчий за його дорученням зобов'язаний повідомити підозрюваному, його захиснику про завершення досудового розслідування та надання доступу до матеріалів досудового розслідування.

В межах вищезазначеного кримінального провадження стосовно Домбровського О. О. зібрано достатньо доказів для складання обвинувального акту, у зв'язку з чим, керуючись ст. ст. 110, 290 КПК України пропоную підозрюваному **Домбровському О.О.** прибути разом із своїм **захисником до процесуального керівника — прокурора прокуратури Автономної Республіки Крим Косяченко Т.М.** (м. Київ, вул. Ділова, 24, перший поверх каб. 103) у період з **08.04.2020 по 10.04.2020** включно (з 09:00 по 18:00) для проведення відповідних процесуальних дій, ознайомлення з матеріалами кримінального провадження з можливістю здійснення його копіювання відповідно до вимог ч.ч. 2, 3 ст. 290 КПК України.

Разом з цим, пропоную у вищезазначений термін відповідно до ч. 6 ст. 290 КПК України надати прокурорам по вказаним кримінальним провадженням доступ та можливість скопіювати або відобразити відповідним чином будь-які речові докази, документи, або копії з них, які ви маєте намір використовувати як докази в суді.

Відповідно до ч. 9 ст. 290 КПК України сторони кримінального провадження зобов'язані письмово підтвердити протилежній стороні — прокурору факт надання їм доступу до матеріалів із зазначенням найменування таких матеріалів.

Прокуратурою Автономної Республіки Крим здійснюється процесуальне керівництво досудовим розслідуванням у кримінальному провадженні № 42016000000003996 за підозрою Редько Г.В. у вчиненні злочину, передбаченого ч. 1 ст. 111 КК України (державна зрада).

Відповідно до ч. 1 ст. 290 КПК України визнавши зібрані під час досудового розслідування докази достатніми для складання обвинувального акту прокурор або слідчий за його дорученням зобов'язаний повідомити підозрюваному, його захиснику про завершення досудового розслідування та надання доступу до матеріалів досудового розслідування.

В межах вищезазначеного кримінального провадження стосовно Редько Г.В. зібрано достатньо доказів для складання обвинувального акту, у зв'язку з чим, керуючись ст. ст. 110, 290 КПК України пропоную підозруваній **Редько Г.В.** прибути разом із своїм **захисником до процесуального керівника — заступника начальника другого відділу організації процесуального керівництва прокуратури Автономної Республіки Крим Лугового Т.В.** (м. Київ, вул. Ділова, 24, перший поверх каб. 102) **10.04.2020** (з 09:00 по 18:00) для проведення відповідних процесуальних дій, ознайомлення з матеріалами кримінального провадження з можливістю здійснення його копіювання відповідно до вимог ч.ч. 2, 3 ст. 290 КПК України.

Разом з цим, пропоную у вищезазначений термін відповідно до ч. 6 ст. 290 КПК України надати прокурорам по вказаним кримінальним провадженням доступ та можливість скопіювати або відобразити відповідним чином будь-які речові докази, документи, або копії з них, які ви маєте намір використовувати як докази в суді.

Відповідно до ч. 9 ст. 290 КПК України сторони кримінального провадження зобов'язані письмово підтвердити протилежній стороні – прокурору факт надання їм доступу до матеріалів із зазначенням найменування таких матеріалів.

Адміністративною колегією Полтавського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України 23 квітня 2019 року прийнято розпорядження № 66/19-рп/к про початок розгляду справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції № 66-13-50/19-19 з боку ТОВ «Владислав 2016» (ідентифікаційний код 41039605) та ТОВ «Укргаз ресурс» (ідентифікаційний код 39550325).

У зв'язку з неможливістю вручити розпорядження про початок розгляду справи ТОВ «Владислав 2016», з повним текстом можна ознайомитись в Полтавському обласному територіальному відділенні АМКУ за адресою: вул. Зигіна, 1, кім. 320, м. Полтава.

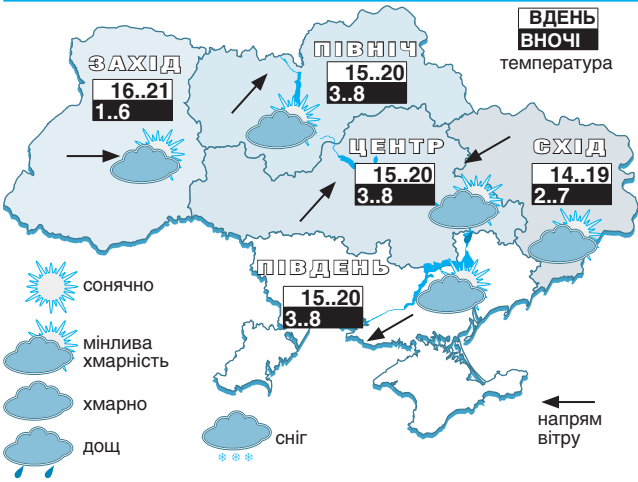
Кременський районний суд Луганської області, що розташований за адресою: Луганська область, м. Кременна, вул. Тітова, 5, викликає Назаренко Юлію Іванівну та Рябініна Валентина Івановича, як обвинувачених, в судове засідання в кримінальному провадженні справа № 414/1899/15-к, провадження №1-кп/414/6/2020 стосовно Назаренко Юлії Іванівни та Рябініна Валентина Івановича, обвинувачених за ч. 2 ст. 110 КК України, що відбудеться 22 квітня 2020 року о 09 годині 00 хвилин.

Суддя Є.М. Акулов

Голова Гаражного кооперативу «СПРИНТЕР» (код ЄДРПОУ 32939559) запрошує членів кооперативу прийняти особисту участь або направити свого представника для участі у чергових загальних зборах, які відбудуться 08 травня 2020 року о 17 год. 00 хв. у приміщенні за адресою: м. Маріуполь, вул. Київська, буд. 1 «А». Порядок денний: 1. Звіт голови кооперативу. 2. Початок оформлення документів та будівництва гаражів на земельної ділянки кадастровий номер 1412336900:01:0240400 площею 2,8367 га, яка надана в оренду на підставі рішення ММР від 18.06.2013 р № 6/28-3349. 3. Прийом нових членів кооперативу та виключення зі складу членів кооперативу. 4. Вирішення питання щодо виключення зі складу кооперативу Гололобова Михайла, який користувався гаражем № 88, але не сплачував членські внески, ані цільові внески. Вирішення питання щодо передачі гаражу № 88 у користування іншому члену кооперативу.

Пропонується Гололобову Михайлу взяти особисту участь на вказаних зборах та провести попередню звірку щодо сплати внесків.

ПОГОДА НА ЗАВТРА

ТЕМПЕРАТУРА ПО ОБЛАСТЯХ УКРАЇНИ НА 9 КВІТНЯ

Область	Ніч	День	Область	Ніч	День
Київська	+3 +8	+15 +20	Черкаська	+1 +6	+15 +20
Житомирська	+2 +7	+15 +20	Кіровоградська	+3 +8	+15 +20
Чернігівська	+2 +7	+14 +19	Полтавська	+1 +6	+12 +17
Сумська	+1 +6	+13 +18	Дніпропетровська	+2 +7	+13 +18
Закарпатська	+1 +6	+17 +22	Одеська	+3 +8	+16 +21
Рівненська	+1 +6	+15 +20	Миколаївська	+2 +7	+15 +20
Львівська	+1 +6	+16 +21	Херсонська	+1 +6	+14 +19
Івано-Франківська	+1 +6	+17 +22	Запорізька	+2 +7	+13 +18
Волинська	+2 +7	+15 +20	Харківська	+2 +7	+14 +19
Хмельницька	+2 +7	+16 +21	Донецька	+3 +8	+13 +18
Чернівецька	+1 +6	+15 +20	Луганська	+1 +6	+12 +17
Тернопільська	+2 +7	+15 +20	Крим	+3 +8	+13 +18
Вінницька	+2 +7	+16 +21	Київ	+6 +8	+17 +19

Укргідрометцентр

У Довгому лісівники
будь-якої миті готові
стати пожежниками

ЗАХИСТ ЛІСІВ. У Довжанському лісомисливському господарстві на Закарпатті в найнебезпечніший період готові захистити лісові угіддя від пожеж. У кожному лісництві обладнано пункт зосередження і зберігання інвентарю. Крім ручних засобів гасіння є три пожежні модулі, які дадуть змогу швидко дістатися до місця й загасити можливе загоряння.

— У разі отримання тривожних сигналів працівники підприємства готові вирушити у найвіддаленіші угіддя, — розповів головний лісничий держпідприємства Євген Шкарупа. — Щоб техніка могла безперешкодно дістатися до місць імовірного загоряння, прокладаємо лісові дороги. Їхня мережа за останні кілька років істотно зросла. До того ж в'їзд у ліс контролюємо за допомогою шлагбаумів.

Новація у боротьбі з пожежами та для запобігання лісовим порушенням — придбання квадрокоптера. Його застосування підвищить ефективність нагляду за лісовими угіддями.

Фото Юлії ДАВІДОВОЇ

Лісівники перевіряють готовність технічних засобів до роботи в екстремальних умовах

УРЯДОВИЙ КУР’ЄР

Засновник — Кабінет Міністрів України

Реєстраційне свідоцтво КВ № 2 від 12 квітня 1994 року

Передплатні індекси «Урядового кур'єра» —
61035, 40227 (соціальний)

Головний редактор — **Сергій БРАГА**

Перший заступник
головного редактора
Леонід САМСОНЕНКО
Заступник головного редактора
Павло БЕБА

Адреса в Інтернеті: **www.ukurier.gov.ua**

Адреса редакції: **01008, Київ, вул. Садова, 1**

Телефон для довідок: **253-12-95.**

Телефони відділу реклами: **253-55-09,**

факс: **230-06-71,** e-mail: **adv@ukcc.com.ua**

«Урядовий кур'єр» виходить у вівторок, середу, четвер,

п'ятницю та суботу

Зам. № 75 810

Загальний тираж за квітень 293 972

Листування з читачами тільки

на сторінках газети.

Відповідальність за достовірність
інформації та реклами несуть автори
та рекламодавці.

Набрано і зверстано у комп'ютерному

центрі «Урядового кур'єра».

Друк: **ТОВ «Мега-Поліграф»,
04073, Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14
www.mega-poligraf.kiev.ua**